

Virksomhed. Det er en Mangfoldighed af Omraader, hvorpaa der er skredet reformerende ind i alle de Retninger, som Kirkefolket, altsaa den almindelige Mening inden for Folkekirken, ønskede, og hvortil der var følt Trang. Det vil ses, hvor mange Gange Initiativet er taget i Kirkeraadet paa meget indgribende Omraader. Uagtet jeg slet ikke vil sige, at disse Optegnelser, jeg her har for mig, ere udtømmende, da det kun er, hvad der har frembudt sig for mig ved en kort Undersøgelse, vil jeg dog bemærke, at der med Hensyn til de kirkelige Handlinger, som kræves ved Præstevielse, Provsteindsættelse, Bispevielse, Gudstjenesten i Almindelighed, ved Daab, Konfirmation, Skriftemaal og Altergang, Nadver og Begravelsesforhold, i disse 19 Aar er udkommet en saadan Mængde af grundlæggende Anordninger, som jo høre under Administrationen — de høre ikke under Lovgivningen — at intet andet Tidsrum i vor Kirkes Historie kan sammenlignes dermed i Rigdom og Fylde. Det er et Eftermæle, som Historien paa dette Omraade ganske sikkert vil give Kirkeraadet. Men det var ikke blot paa dette Omraade, de egentlige kirkelige Handlinger, Kirkeraadet har udfoldet en stor Virksomhed, men ogsaa med Hensyn til det andet Omraade: Bekendelsesskrifter, Prædiketekster, Salmebøger osv., alle de Foranstaltninger, som have tilfredsstillet Menighederne rundt om i høj Grad. Disse Foranstaltninger skyldes dels Initiativet, dels Raad og Tilskyndelse fra Kirkeraadets Side. Og det samme er Tilfældet med Præsternes Lønningsforhold, deres Pensionering, Enkernes Forhold, Naadensaaret, om alle disse særdeles indviklede Forhold i Kirkeretten foreligger der Afgørelser, Anordninger, som skyldes dette samme Kirkeraad, for ikke at tale om, at ogsaa Spørgsmaalet om Menighedsraadene, som det oplyses i Bemærkningerne, har været forelagt Kirkeraadet, angaaende den frivillige Dannelse af dem, hvilke hensigtsmæssige Skridt der kunde gøres i den Retning og Spørgsmaalet om Udtrædelse af Folkekirken, som det under en tidligere Kirkeminister er blevet ordnet. Dette er jeg overbevist om kunde fortsættes, men Tiden har ikke været tilstrækkelig til, at jeg har kunnet gøre det mere udtømmende, jeg har blot fremdraget dette, for at det ikke skal siges, fordi det ikke kan siges om dette Kirkeraad, at det intet har udrettet. Der har intet Tidsrum været i den danske Kirkes nyere Historie, hvor en saa livlig Anordningsvirksomhed har fundet Sted.

Man kan tillægge den mere eller mindre Værd, men den har i alle Tilfælde tilfredsstillet store Kredse af vor Kirke.

Jeg vender tilbage til Spørgsmaalet om, at disse Sager ikke bør afsluttes fra Tingets ellers Rigsdagens Side, før en Kirkekommission er bleven hørt. Det er mit indestændige og inderlige Ønske, at Ministeren vil kunne bøje sig for denne Opfattelse, i hvilken han langt snarere bør se en allieret, en Foranstaltning, der vil virke til det samme Maal, som han tilstræber, end en Modstander; — paa ingen Maade en Afvisning, men en Foranstaltning, som ønskes: for Kirkens Skyld, for at der ikke skal paalægges denne Tvang paa et saa vigtigt Omraade, og for Rigsdagens Skyld, for Landstingets Skyld i alt Fald, fordi der ikke bør paabyrdes det det Ansvar at tage Stilling eller antecipere Stillingen til Spørgsmaal, der berøre Kirken saa dybt og indgribende, som disse Forslag delvis gøre.

S. Jensen: Det ærede 2det kongevalgte Medlem gjorde Indsigelse imod, at jeg i Gaar havde kaldt Rigsdagen Kirkens Organ, og spurgte, om det var min Mening, at det skulde være dens eneste Organ. Nej, det er det ikke, men i Øjeblikket er det Kirkens eneste Organ. Kirken har ikke anden Mund og Mæle end den danske Rigsdag, men vort Arbejde skulde netop gaa ud paa at skabe Kirken et andet Organ, og jeg mener, at det foreliggende Forslag netop har den Hensigt at give Kirken en Mund at tale med.

For Resten kunde jeg have Lyst at spørge: hvad mener man med Ordet Kirke? Det Ord Kirke hører man idelig og idelig. Det er et fremmed Ord, og alle fremmede Ord ere tvetydige for det danske Folk. I Sverige, som ogsaa bekender sig til den lutherske Trosbekendelse, er det oversat ved Folkeforsamling, og dersom det blev oversat saaledes her paa Dansk, vilde altsaa den hellige almindelige Kirke komme til at hedde: den hellige, almindelige Folkeforsamling. Jeg mener ikke, den bestaar i ene hellige, men at alle Medlemmer i den ere kaldede til at blive det, det betyder det, at vi have Barnedaab i Kirken. Der er virkelig en Forbindelse mellem Sognemenigheden og den hellige, kristelige Menighed, og det er Barnedaaben. Derfor har den højtærede Minister Ret, naar han udtaler, at man vil nok sige, at det er en borgerlig Indstiftelse, men den er dog af en ganske egen Art, den hviler paa en ganske egen Grund.